

Especial *Balanç econòmic de Catalunya*

CANVI DE MODEL ECONÒMIC

pàg. 36 >>

Davant d'una economia estancancada, que es manté pel bon ritme de la construcció i del turisme, els empresaris catalans han afrontat el canvi urgent del model econòmic per progressar en un mercat més competitiu.

SITUACIÓ ACTUAL DEL SECTOR

pàg. 37 >>

Els principals empresaris i economistes de Catalunya responen a una enquesta de *Món Empresarial* sobre el moment actual de l'economia catalana. La divisió d'opinions marca l'enquesta d'aquest mes.

DAFO

pàgs. 38-39 >>

La feblesa de la indústria catalana, l'augment del preu del petroli i de la inflació, l'esperit emprenedor de Catalunya i la necessitat d'apostar més en R+D, principals punts del DAFO d'aquest número.

ENTREVISTA A RAMON TREMOSA, PROFESSOR DE TEORIA ECONÒMICA DE LA UNVIERSITAT DE BARCELONA

“La indústria catalana té un futur negre i penso que és un error deixar-la morir”

L'economia catalana passa per un moment crític. Així de pessimista es mostra en la següent entrevista Ramon Tremosa, professor de Teoria Econòmica de la Universitat de Barcelona, que torna a posar com a referent el model econòmic basc. Les seves reflexions sobre el dèficit fiscal de Catalunya publicades en “L'espoli fiscal” i, més recentment, els seus arguments en contra de l'Estatut reflectits en el seu darrer llibre “Estatut de Catalunya. Veritats contra mentides” l'han convertit no només en un dels principals analistes econòmics de Catalunya sinó també en un dels agitadors socials més influents del país.

ÒSCAR MARONDA

Vostè va ser un dels primers en advertir de la pèrdua de pes econòmic de Catalunya en Espanya. Continuem igual?

Efectivament, l'any 2003 ja vaig dir que a Espanya havia triomfat un procés de canvi de locomotora. Fa uns anys, Catalunya era la locomotora de l'Estat però des d'un temps ençà els vagons que li seguien són els que ara porten el tren. Aquests vagons són Madrid, Andalusia o Castella, que precisament són les comunitats autònomes on més autovies i xarxa ferroviària d'alta velocitat s'està construint. Això no és casual, ja que el mapa d'infraestructures és un tema purament polític. És a dir, el govern central diu, per exemple, que ampliarà la xarxa ferroviària i de carreteres a tot Espanya però començant per aquestes comunitats. I això el que fa és agreujar encara més el dèficit que té Catalunya en infraestructures.

Per tant, la causa principal de la pèrdua de pes de Catalunya en Espanya és la manca d'inversió estatal en infraestructures?

Sí, totalment. Avui dia, el sector públic té un gran pes en l'economia, ja que la seva complicitat o indiferència és clau per al progrés i creixement econòmic del país. Però, a part d'això, el principal problema amb què ens trobem és que el sector privat no pot desplegar a Catalunya el seu potencial de creixement per manca de suport i d'impuls del sector públic. Aquesta és la fotografia del debat econòmic i polític a Catalunya en els dos darrers anys. En canvi, la

Ramon Tremosa, moments abans de l'entrevista feta a la UB. / CEDIDA

fotografia de Madrid és totalment diferent, ja que el sector privat té totes les oportunitats gràcies a què el sector públic injecta allà tota la seva complicitat inversora. A més, com va dir l'empresari japonès Kenichi Ohmae, una regió mai podrà ser global si no té un aeroport intercontinental. Fa pocs dies he constatat aquesta afirmació d'Ohmae quan em vaig reunir amb la direcció de Nestlé i em va dir que no preveia instal·lar a Catalunya seus globals a causa de la manca d'un aeroport intercontinental.

L'Estatut que s'acaba d'aprovar a les corts pot solucionar aquesta situació?

Desgraciadament no, perquè el tema del finançament està molt mal tancat. De fet, formo part del a plataforma “Economistes pel NO”, on diverses persones vinculades amb l'àmbit econòmic hem mostrat

públicament el nostre rebuig al text que s'ha aprovat. I és que consagra el mateix model de finançament que ha condemnat Catalunya a un espoli fiscal sistemàtic, no garanteix més inversió de l'Estat a Catalunya i renuncia a moltes competències econòmiques previstes a la proposta del Parlament de Catalunya com a pròpies que són clau.

Parlant de solucions, en té alguna per al problema de les deslocalitzacions empresarials?

Aquest tema està fatal perquè, d'una banda, no tenim el nivell suficient per competir amb països com França, Finlàndia o tots els de l'Europa de l'Est i del sud-est asiàtic i, d'una altra, tampoc tenim una indústria de primer nivell en sectors capdavanters. Per això, Braun, a l'igual que altres empreses catalanes, en veure que no podia competir amb aquests països,

ha hagut de tancar la seva factoria d'Esplugues acomiadant més de 700 treballadors. Caixa Catalunya ja ha pronosticat que en només 10 anys la meitat de la indústria catalana desapareixerà. Ara potser no és tan dramàtic perquè el turisme i la construcció evolucionen favorablement i tapen la sensació de crisi. El que és evident és que la indústria està molt tocada.

Però el darrer informe de conjuntura de la Cambra de Barcelona mostra una certa recuperació del sector industrial.

Sí, es cert, però si mirem al detall els subsectors, excepte tres o quatre, la majoria està patint molt. El que està clar és que la deslocalització és un problema català, ja que la major part es produeix a Catalunya. Al País Basc o a Navarra, per exemple, no marxen les empreses. I aquí sí que té a veure el finançament autònom. L'èxit del model basc radica en dos factors, que són el concert econòmic i la tradició cooperativa.

Catalunya està lluny d'assolir el model econòmic basc?

Sí, perquè aquí no hi ha l'esperit cooperatiu del País Basc. Un país de pimes com és Catalunya ho té força difícil per cooperar perquè l'empresa familiar no deixa de ser un àmbit de confiança restringit a la família. A més, continuem tenint poques empreses catalanes que cotitzin en borsa. Per exemple, l'any 2003 a Catalunya hi havia 109 empreses amb capital català de les quals un 80% eren familiars. D'aquest percentatge, només 11 cotitzaven a borsa. Això és un model

sicilià. Com s'explica que una empresa que factura 600 milions no estigui encara a borsa? En canvi, si analitzem la composició del capital de les empreses basques més punteres comprovem que el 60% correspon a les caixes d'estalvis, el 25% a la borsa i el 15% restant als treballadors.

Davant del pronòstic tan pessimista que ens ha fet, qui mantindrà la indústria catalana?

Doncs, sincerament, no ho sé. Jo veig un futur ben negre a la indústria catalana i penso

“El sector privat no pot desplegar a Catalunya el seu potencial per la manca de suport públic”

que és un greu error deixar-la morir. Un país ha de tenir tres o quatre sectors productius potents. En aquests moments, el bon ritme del turisme i de la construcció compensa aquesta situació. Però aquest creixement continu és difícil sostenir-lo durant molt de temps, com ja es comença a detectar.

Per últim, té alguna recepta per al sector tèxtil?

La veritat és que no en tinc cap. Una possible sortida a la crisi actual seria que les empreses catalanes fessin aliances estratègiques amb les companyies del sud-est asiàtic, de tal manera que nosaltres els oferíssim maquinària, tecnologia, qualitat i accés als mercats europeus i ells, en canvi, mà d'obra barata i motivada.